

нічым не выдае сваёй прыналежнасьці да тэатральнага сьвету, ды ў сьценах ейных вось ужо які год ладзіцца ці ня самы абсурдны *марыянэткавы* спэктакль стагодзьдзя.

І доўжыцца дзея, і *марыянэткавая* пляміста-шэрая варта сустракае *марыянэткавае* аўто, і *марыянэткі*-людзі прамаўляюць не свае словы, робячы ўсё так, як загадаюць ім да часу нябачныя крамлёўска-лубянскія лялькаводы.

І хоць галоўная *марыянэтка* і сама ўжо не свая, аднак *марыянэткавыя* крытыкі штодня ўсхваляюць гэты пэрсанаж у *марыянэткавай* прэсе, а *марыянэткавая* тэлевізія бясконца цягне аднастайны сэрыял, што невыносна надакучыў напаўпрытомным глядачам.

Ды колькі б ні цягнуўся гэты спэктакль, а фінал усё ж немінучы. І запаліцца сьвятло, і палягуць у свае скрыні нашыя *марыянэткі*, і ўбачыць сьвет таемных лялькаводаў і ад душы адорыць іх сьвістам, пратухлымі яйкамі ды гнілымі памідорамі.

Маска

Антаніна Хатэнка

Непазнавальна пазнавальнае, да болю знаёмае аблічча краіны і часу. Аблічча кожнага з нас, актораў зь вялікае ды трагічнае драмы беларускага жыцьця. Падаецца часам, што *маскі* прырасьлі да нашых твараў навечна і сарваць іх анікому не пад сілу. О гэты няспынны, неўтаймаваны *маскарад* нашага прыстасаванства! Якое даўно не ратуе, не засланыя, а ўсяго толькі надае хісткае пэўнасьці, што жывем. Прылаўчыліся.

Кабеты шпарка мажуць па тварах розную гародніну і садавіну, намагаючыся захаваць маладжавасьць, а мужчынам, прынамсі бальшыні зь іх, найзручней *маскавацца* пад мужных ды адважных, прагна глынуўшы п'янога зелья.

Хаваем, прыніжана хаваем сваю баязьлівасьць і пакору. Божа магутны! Здымі з нас гэтую агідную *маску*: трэцяе ж тысячагодзьдзе падступае — дзея драмы зьмяняецца. Старыя дэкарацыі і *маскі* струхлелі...

Маўзалеі

Сяргей Харэўскі

У савецкі час кожны беларус дакладна ведаў сэнс гэтага слова. Словы Масква, Ленін і *маўзалеі* завучвалі яшчэ ў дзіцячых садках. Маскоўскі *маўзалеі* тады быў для нас адзіны ў цэлым сьвеце. Вялікая пахавальня Леніна, дзе ён ляжыць у крышталёвым саркафагу... Для дзяцей гэта было зразумела — як казка пра заснулую ў лесе цароўну.

Слова *маўзалеі* мае грэцкае паходжаньне, ім называлі самую вялікую пахавальню элінскага сьвету — цара *Маўзола* ў Галікарнасе. Пазьней ад назвы тае спаруды сталі называць усе вялікія пахавальні наагул...

Ленінскі *маўзалеі* пабудавалі беларусы, майстры зь вёскі Грабаўка, што на Гомельшчыне. Бадай, гэта самы вялікі помнік беларускае народнае творчасьці. І таму стаўленьне да яго ў беларусаў было асаблівае. Як пісаў Аркадзь Куляшоў: